

РЕШЕНИЕ

№ 144

гр. Харманли, 19.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ХАРМАНЛИ, ТРЕТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на трети август през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Веселин Хр. Коларов

при участието на секретаря Елена Д. Георгиева
като разгледа докладваното от Веселин Хр. Коларов Гражданско дело № 20215630100903 по описа за 2021 година

Производството е по трудов спор за незаконно уволнение.

Предявени са обективно съединени иски - иск за признаване на извършеното уволнение за незаконно и неговата отмяна, намиращ правно основание в чл.344 ал.1 т.1 от КТ и иск за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност, намиращ правно основание в чл.344 ал.1 т.2 от КТ.

Ищеца КР. К. ИВ. ЕГН ***** от гр. Харманли чрез адв. В. Т. АК Хасково твърди, че работела при ответника - СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли, като „Главен Счетоводител“ през периода 05.XI.2003г. - 17.IX.2007г. През периода 17.IX.2007г. - 15.VI.2010г. ищцата изпълнявала длъжността „Помощник Директор по административната част“, след което отново изпълнявала длъжността „Главен Счетоводител“ до 31.VIII.2020г. Със Заповед №1174-515/31.VIII.2020г., трудовият и договор бил прекратен. С влязло в сила решение №260088/31.XII.2020г. на РС Харманли Заповедта била отменена и ищцата била възстановена на работа. С молба вх.№ 1151/07.VII.2021г. ищцата поискала необходимото съдействие от работодателя като заявила, че считано от 08.VII.2021г. ще се възползва от правото си на възстановяване.

Твърди се, че в края на работния ден на 08.VII.2021г. на ищцата била връчена нова длъжностна характеристика, която отказала да разпише и Заповед № 1706-487/08.VII.2021г., с която на основание чл.328 ал. 1 т.6 от КТ, трудовото и правоотношение се прекратявало поради липса на необходимото образование -Висше икономическо с образователно-квалификационна степен „магистър“, специалност „счетоводство“ или „счетоводство и контрол“ или „Счетоводство и одитинг“. Новите изисквания били въведени в новата длъжностна характеристика със Заповед № 1703-484/ 08.VII.2021г. на Директора на училището.

Ищцата не била съгласна с така издадената заповед за прекратяване на трудовия договор, като счита уволнението си за незаконосъобразно. Оспорва всеки един елемент на фактическия състав на цитираното основание за уволнение, както и описаните фактически причини в заповедта довели до прекратяване на трудовото и правоотношение.

В исковата молба са изложени съображения за формални нарушения на заповедта: тя била издадена на основание чл.328 ал.1 т.6 от КТ /когато работникът или служителът не

притежава необходимото образование или професионална квалификация за изпълняваната работа/. В случая, работодателят се позовавал на първата от двете алтернативни хипотези - липса на образование. Сочи се, че съгласно чл.42 от ЗВО : „Системата на висшето образование организира обучение след завършено средно образование и се състои от следните степени: ...“професионален бакалавър по...“, „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“. Ищцата притежавала образование е „Висше“ с образователно- квалификационна степен „Магистър“, предвид притежаваната от нея диплома с рег.№ 0336/07.XII.2000г. на УНСС - София. Ищцата счита, че описаните в заповедта специалности, които не притежава, следва да бъдат отнесени към: втората алтернативна хипотеза - липса на квалификация, което водело до формални нарушения на процесната заповед и било основание за отмяната ѝ.

В исковата молба са изложени съображения за допуснати нарушения на чл. 8 ал.1 от КТ. Ищцата счита, че работодателят чрез законово допустими средства (промяна на изискванията за заемане на длъжността) желае да постигне една-единствена цел: прекратяване на трудовия и договор, при което действал недобросъвестно.

Твърди се, че трудовият договор на ищцата се прекратява за втори път. При първото прекратяване със Заповед №1174-515/31.VIII.2020г., отново се търсело формално основание за уволнението. В мотивите на Решение №260148/ 26.IV.2021г., Окръжен съд Хасково изключително точно възприел фактическата обстановка и много подробно описал недобросъвестното поведение на работодателя още при първото прекратяване на трудовото правоотношение на ищцата.

Новите изисквания за заемане на длъжността били въведени със Заповед № 1703-484/08.VII.2021г. на Директора на училището, което било в същия ден на възстановяването на ищцата на работа и касало промяна на длъжностната и характеристика, при това само в изискванията за заемане на длъжността. Не съществувало нещо ново в трудовата функция, което да налагало такова изменение, нито характера на работа го предполагало.

Твърди се, че след прекратяване на трудовия договор на ищцата със Заповед №1174-515/31.VIII.2020г., мястото и било заето от лице, което не отговаряла на въведените от работодателя изисквания за заемане на длъжността Главен Счетоводител. Дори към момента на подаване на исковата молба, трудовата функция на Главен Счетоводител продължава да се изпълнявала от лице, което не отговаря на завишените изисквания на работодателя, послужили като основание за уволнението ми. В процесната заповед работодателят изложил мотиви за промяната на изискванията за заемане на длъжността, които не само не били верни, а недобросъвестно и тенденциозно изложени.

Оспорва се въведеното от работодателя основание за промяна, дължащо се на значително влошаване на финансовата дейност, счетоводната дейност и вътрешния финансов контрол . Ако действително имало такова влошаване, то това било през последната година, през която ищцата не е изпълнявала тази длъжност.

Училището било общинско и финансовите отчети се проверявали и обобщавали от Община Харманли. Твърди се, че до момента на уволнението на ищцата нямало никаква забележка по отношение на работата и - нито от Общината, нито от работодателя, нито от каквито и да било държавни органи, имащи отношение към счетоводството на училището. Финансовата дейност и политика на училището се определяла изцяло от Директора. Изложените от работодателя мотиви в тази насока, ищцата възприемала единствено като формална причина, целяща постигане на крайния резултат — прекратяване на трудовия договор на ищцата.

Ищцата счита, че второто въведено от работодателя основание е повече от нелогично и лишено от каквото и да е правно или фактическо основание, свързано с дейността на Главния счетоводител. В трудовите досието, съгласно чл.128б ал.2 от КТ се съхранявали документите във връзка с възникването, съществуването, изменението и прекратяването на трудовото правоотношение. В училището всички счетоводни документи - ГФО, финансови отчети и справки, заплати, документооборот, месечни и годишни отчети, статистически данни се изготвяли от Главния счетоводител, а не се контролирали от него. Счетоводната информация се въвеждала в програмни продукти и се обработвала автоматизирано. Възникналата необходимост от умения за работа по оперативни програми изобщо не била възникнала сега и към момента нямало нови програми, които да изискват такова образование и квалификация, което било въведено от работодателя в длъжностната характеристика. Ежегодно били реализирани програми, в които ищцата участвала пряко -

без никакви забележки по отношение на работа си: Оперативна програма „НОИР“ и „Подкрепа за успех“.

Моли съда, да постанови решение с което да признае уволнението на ищцата извършено със Заповед № 1706- 487/08.VII.2021г., с която на основание чл.328 ал.1 т.6 от КТ се прекратявало трудовото правоотношение от Директора на СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли за незаконосъобразно и отмени заповедта, както и да възстанови ищцата на заеманата длъжност „ Главен счетоводител“ в СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли.

В законоустановения срок по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли, представлявано от директора – В**С**П**, чрез адв. М. К. АК Разград, в които е изразено становището, че предявените искове са процесуално допустими, но неоснователни.

В отговора на исковата молба се твърди, че със Заповед № 1703- 484/ 08.VII.2021г. издадена от Директора на Средно училище „Неофит Рилски“ - град Харманли, била утвърдена „Длъжностна характеристика“ за длъжността „Главен счетоводител“ при училището. С утвърждаването на тази длъжностна характеристика работодателят бил въвел изисквания за образование - „Висше - икономическо“. Такова образование ищцата притежавала. Тя обаче не притежава въведената като изискване за заемане на длъжността „главен счетоводител“ специалност - тя не притежавала нито специалност „счетоводство“, нито „счетоводство и контрол“, нито пък „счетоводство и одитинг“. Нейната специалност била „Икономика и управление на масмедияте“, независимо, че образователно-квалификационната й степен била „магистър“ и притежава висше образование.

Сочи се, че със Заповед № 1704-485/08.VII.2021г. издадена от Директора на СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли, ищцата КР. К. ИВ. била възстановена на предишната работа на длъжността „Главен счетоводител“, считано от 07.VII.2021г. Ищцата била запозната с утвърдената длъжностна характеристика за длъжността „главен счетоводител“, след което унищожила документа.

Със Заповед № 1706-487/08.VII.2021г. издадена от Директора на СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли на основание чл.328 ал.1 т.6 от Кодекса на труда трудовото правоотношение на ищцата КР. К. ИВ. било прекратено, като в заповедта изрично, ясно и недвусмислено било посочено, че тя не притежава професионалната квалификация за изпълняваната работа като „Главен счетоводител“.

В отговора се твърди, че към момента длъжността „Главен счетоводител“ не е заета от никого.

Моли съда да постанови решение с което отхвърли предявените от ищцата КР. К. ИВ. искове по чл.344 ал.1 т.1 и 2 от Кодекса на труда като неоснователни.

Съдът след като прецени събраните по делото доказателства във връзка със становищата на страните прие за установено следното:

Не се спорно, че за периода от 05.XI.2003г. – 31.VIII.2020г. ищцата И. се е намирала в трудово правоотношение с ответника СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли. През този период ищцата е заемала различни длъжности, последната от които „Главен счетоводител“.

Не се спори, че със Заповед №1174-515/31.VIII.2020г., трудовият договор на ищцата бил прекратен. С Решение № 260088/31.XII.2020г. постановено по гр.дело № 1131 по описа на РС Харманли за 2020г. , потвърдено с Решение № 260148/26.IV.2021г. по ВГр.Д. № 207 по описа на ОС Хасково за 2021г., посочената заповед е отменена и И. е възстановена на работа. С уведомление № 1151/ 07.VII.2021г. ищцата е заявила, че считано от 08.VII.2021г. ще се възползва от правото си на възстановяване.

От представената заверено като препис ксерокопие на Диплома за висше образование и образователно –квалификационна степен, се установява че ищцата е придобила Висше икономическо образование, степен „магистър“ по специалност „икономика и управление на масмедияте“.

Със Заповед № 1704-485/ 08.VII.2021г. на ищцата е възстановена на длъжността „Главен счетоводител“, считано от 07.VII.2021г. Не се спори, че на 08.VII.2021г. ищцата се е явила на работа.

От представените от ответната страна заверени като препис писмени

доказателства се установява, че със Заповед № 1703-484/ 08.VII.2021г. на Директора на СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли, е утвърдена Длъжностна характеристика за длъжността „Главен счетоводител“, съгласно която, като изисквания за заемане на длъжността са предвидени: „Вид и равнище на образованието: Висше икономическо с образователно – квалификационна степен „магистър“, специалност „счетоводство“ или „счетоводство и контрол“ или „счетоводство и одитинг“.“

От заверено като препис ксерокопие на „Протокол от 08.VII.2021г.“ – неоспорен от ищцата се установява, че след подписване на заповедта за възстановяване като „Главен счетоводител“, ищцата е скъсала представената и длъжностна характеристика за длъжността утвърдена със Заповед № 1703-484/ 08.VII.2021г. която преди това собственооръчно подписала като запозната и изхвърлила като документ.

Със Заповед № 1706-487/08.VII.2021г. на Директора на СУ „Неофит Рилски“ гр. Харманли, на основание чл. 328 ал.1 т.6 от КТ, е прекратено трудовото правоотношение между ищцата и ответника. Като мотиви в заповедта е отразено: „Служителят КР. К. ИВ. не притежава необходимото образование – висше икономическо с образователно – квалификационна степен „магистър“, специалност „счетоводство“ или „счетоводство и контрол“ или „счетоводство и одитинг“, съгласно изисквания по длъжностна характеристика за длъжността Главен счетоводител в СУ „Неофит Рилски“ – гр. Харманли, утвърдени със Заповед № 1703-484/ 08.VII.2021г. и връчена на служителя на 08.VII.2021г.“.

В приобщените по делото Заверени като препис ксерокопия на обжалваната заповед (представени както от страна на ищцата, така и от страна на ответника), липсва надлежно отбелязване на датата на връчването и, като същото е оформено при отказ да бъде връчена – с подписи на двама свидетели.

За изясняване на фактическата обстановка по делото, по искане на ищцовата страна и без противопоставянето на ответната страна, съдът назначи и изслуша съдебно – счетоводна и допълнителна експертизи изготвена от вещото лице А.Г.. От заключенията на вещото лице, прието като компетентно и безпристрастно и не оспорено от страните се установява че не е налице значително влошаване на финансовата дейност, счетоводна отчетност и вътрешно финансов контрол при ответника. Вещото лице е установила че има констатирани пропуски от ръководството на ответника по прилагане на счетоводната политика по отношение на амортизирането на дълготрайните активи, текущото отчитане на горивата за отопление, отчитането и качването на документите по проект „Подкрепа за успех“, както и два случая на неправомерно начисляване на заплати на учители. Имало и констатирани пропуски от контролните органи на НОИ при начисляване на болнични и подаване на осигурителна информация с Декларация Образец 1. Вещото лице е установило, че на 08.IX.2020г. при ответника е открита щатна бройка „Счетоводител“, на която е назначена Румяна Л. Илчева, която притежава диплома за висш образование - бакалавър със специалност „Застрахователно и социално дело“. След изследване на документацията при ответника, експерта установява, че по щатно разписание изискванията на длъжностите „Главен счетоводител“ и „Счетоводител“, не се различават, като и за двете следва да се притежава образователна степен „бакалавър“. Сравнението между двете длъжности налага извода че трудовите функции и съществени задължения не са отпаднали за бъдеще, а фактически са запазени в тяхната цялост, като била въведена единствено различна словесна формулировка на новата длъжност „Счетоводител“.

При така установената фактическа обстановка, настоящия състав на съда достига до следните правни изводи:

Предявените иски са процесуално допустими, като подадени от надлежна и активно легитимирана страна и в законоустановения за това срок – чл. 358 ал.1 т.2 от Кодекс на труда. Разгледани по същество, исковите се явяват неоснователни и недоказани.

В тежест на ищцата е да докаже съществуването на трудово правоотношение между страните, което да е прекратено на твърдяното основание – кози факт не се оспорва от ответника.

В тежест на ответника е да докаже твърденията си за въведени нови изисквания за образование, че това е станало по установения ред и от компетентен орган, съответно, че новите изисквания не са произволно определени, а са продиктувани от конкретна

необходимост и са във връзка с изпълняваната длъжност.

При установяване на горните предпоставки ищцата следва да докаже, че към датата на уволнението е притежавала съответната професионално-квалификационна степен, установена с новите изисквания.

Съобразно задължителните указания, дадени в Тълкувателно решение № 4 от 01.II.2021г. по тълкувателно дело № 4/2017г. на ОСГК на ВКС, основанийето по чл. 328 ал.1 т.6 от Кодекс на труда за прекратяване на трудовия договор представлява нов юридически факт, който следва да е настъпил по време на трудовото правоотношение между страните и да е съществувал към правно релевантния момент на уволнението на служителя. Следователно е необходимо след сключване на трудовия договор, да е настъпила промяна във въведените от работодателя изисквания за образование и/или професионална квалификация за заемане на длъжността, на което ново изискване служителят не отговаря. В конкретния случай е налице точно тази хипотеза.

Не се спори между страните, че ищцата е отговаряла на изискванията за квалификационна степен при възникване на правоотношението, за да заема длъжността „Главен счетоводител“ към 05.XI.2003г. - макар доказателства в тази насока да не са ангажирани. Няма спор относно последващата промяна на изискването за специалност „счетоводство“ или „счетоводство и контрол“ или „счетоводство и одитинг“ за заеманата длъжност. Това е станало с изготвяне на нова длъжностна характеристика, утвърдена по надлежен ред - със Заповед №1703-484/08.VII.2021г. Ищцата не оспорва представените от ответника писмени доказателства, от които може да са направи обоснован извод, че тя се е запознала с утвърдената длъжностна характеристика. Не се спори, че ищцата не притежава нито една от трите посочени специалности, което е основание за прекратяване на правоотношението по чл. 328 ал.1 т.6 от КТ.

Съгласно посочената разпоредба, работодателят може да прекрати трудовия договор, когато работникът или служителят не притежава необходимото образование и/или професионална квалификация за изпълняваната работа. Минималните условията за заемане на съответната длъжност може да са предвидени в нормативен акт или да са уредени от работодателя с длъжностната характеристика и/или в щатното разписание. С оглед спецификата на работата работодателят има право да определи и по-високи по вид и степен образование и/или професионална квалификация от нормативно установените. Преценката какви нови, допълнителни изисквания следва да бъдат въведени като условие за заемане на определена длъжност е въпрос на работодателска целесъобразност и не подлежи на съдебен контрол, доколкото не е нарушена или заобиколена императивна правна норма, не е установен дискриминационен подход или е наведен довод за злоупотреба с право. В последната хипотеза съдът е длъжен да извърши проверка дали работодателят е действал добросъвестно съобразно чл. 8 ал.1 от кодекса или чрез законово допустими средства е желал да постигне една единствена цел – прекратяване на трудовия договор с конкретен работник или служител. Съгласно ал.2 по чл. 8 от КТ, добросъвестността на работодателя се предполага, поради което уволненият служител следва при условията на пълно и главно доказване да установи, че позоваването от страна на работодателя на основанията по чл. 328 ал.1 т.6 от КТ е извършено с единствената цел да се прекрати конкретно трудовото правоотношение с него.

За да се приеме, че е налице нарушение на чл.8 ал.1 от К, следва да се прецени дали работодателят има обективен интерес от изменение на изискванията за заемане на определена длъжност, както и фактите и обстоятелствата, които основават твърдението на работника или служителя за злоупотреба с право.

В хода на производството не се ангажираха доказателства за тенденциозно или целенасочено желание на ответника за уволнение на ищцата. Напротив изготвената по делото съдебно счетоводна експертиза – неоспорена от ищцата, установява констатирани от ръководството на училището и контролните орган на НОИ, пропуски в работата на ищцата като „Главен счетоводител“. Това заключение от своя страна навежда извода за обоснованост на възвеждането на новите изисквания на работодателя за посочените специалности с цел подобряване на работата и недопускане на пропуски.

В оспорената Заповед № 1706-487/08.VII.2021г. според съдебния състав, са посочени изчерпателно фактите, въз основа на които работодателят упражнява правото си на уволнение, а именно кои точно изисквания са променени - за образование и за

квалификация, поради което и съдът приема, че е ясно какви са фактическите основания за уволнение, поради което и не е налице формална незаконосъобразност на уволнението. Прекратяването на трудовото правоотношение по чл. 328 ал.1 т.6 от КТ предполага промяна на изискванията за образование и квалификация и освен ясното им посочване в заповедта, не е необходимо посочването и на други мотиви за прекратяването. Заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение е издадена от работодателя, в рамките на неговата компетентност и е достатъчно мотивирана.

На базата на събраните в хода на настоящото производство доказателства, състава на съда счита, че не налага извода за злоупотреба с право и нарушаване на изискването за добросъвестно упражняване на работодателската власт. По делото не се установява въведеното ново изискване за специалност да е в несъответствие с трудовите функции на заеманата от ищцата длъжност, нито са представени доказателства единствената цел на промяната да е прекратяването на трудовото правоотношение с нея.

Предвид изложеното, предявеният главен иск по чл. 344 ал.1 т.1 от Кодекс на труда, а така също и акцесорния иск по чл. 344 ал.1 т.2 от КТ, следва да се отхвърлят изцяло като неоснователни.

Предвид изцяло отхвърлените иски и на основание чл.78 ал.3 от ГПК, ищцата следва да бъде осъдена, да заплати на ответника деловодни разноски в размер на 600.00лв., представляващи адвокатско възнаграждение.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените обективно съединени иски с правни основания чл.344 ал.1 т.1 и 2 от Кодекс на труда от **КР. К. ИВ. ЕГН ******* от гр. Харманли чрез адв. В. Т. АК Хасково, против **СУ „Неофит Рилски“** гр. Харманли, представлявано от Директора **В**С**П****, а именно: да се признае уволнението и, извършено със Заповед № 1706-487/08.VII.2021г. за незаконно и да се отмени, като **НЕОСНОВАТЕЛНИ**.

ОСЪЖДА КР. К. ИВ. ЕГН ***** от гр. Харманли, да заплати на **СУ „Неофит Рилски“** гр. Харманли ,деловодни разноски в размер на 600.00лв., представляващи адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд Хасково, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Харманли: _____